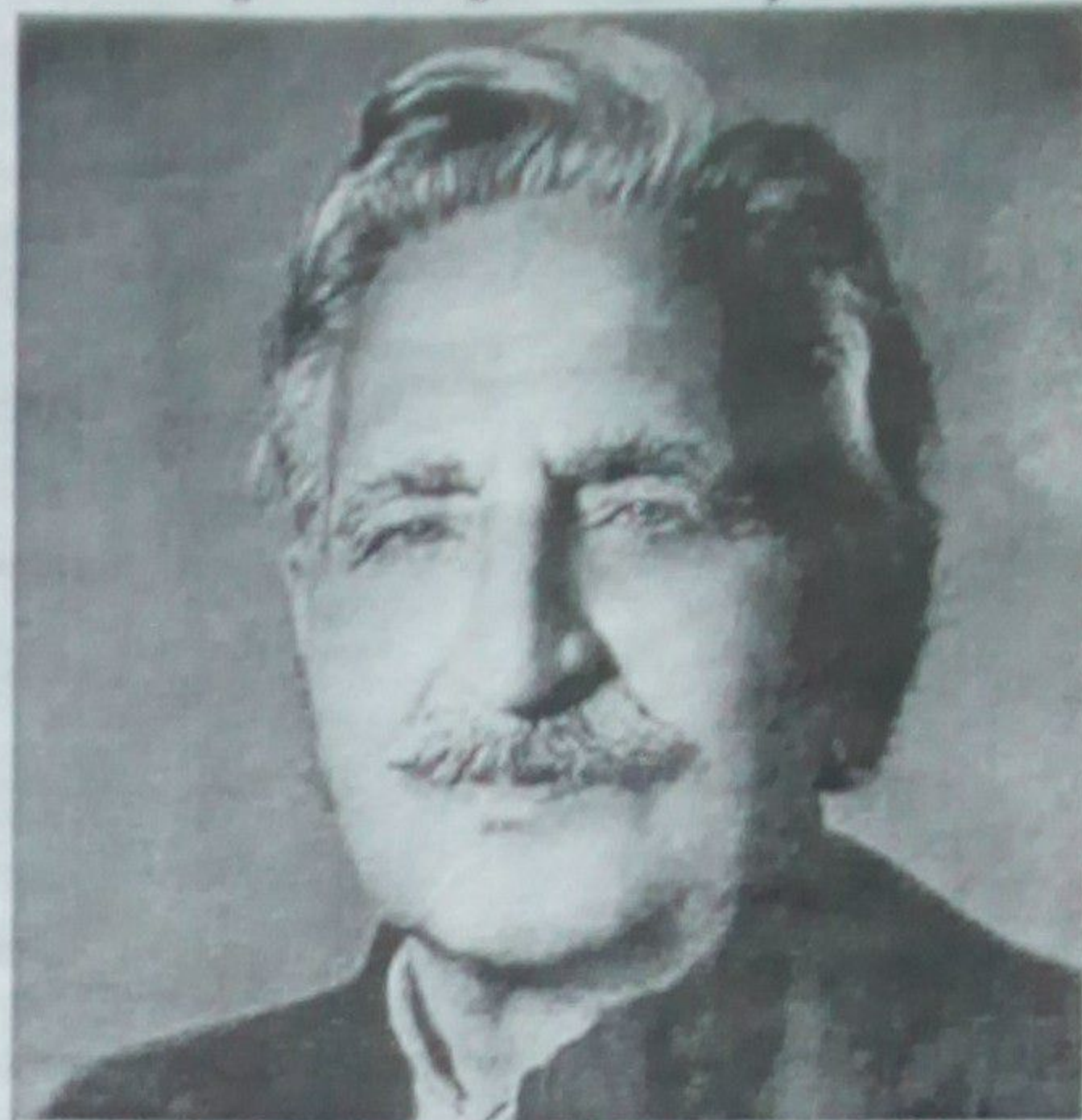

لادبي پانځه

د پښتو ژبې د نوميالي او وتلي شاعر غني خان خواړ خيز شخصيت ته لنډه کتنه

ارواښاد غني خان

لېون رسوي
زور خيال نوي جامه کي دغسي
دي دا صفت
خيال مې دسادې پيدا شوي
پروبي يمه
دغه راز دغني خان دشعره
کړه کتنه کي دساتوراليزم
دفلسمي لټو کي هم
ترسترگو کړي، ساتوراليزم چې
په حقيقت کي درياليزم
دلاري پيرويک کيل کيږي،
په هغه کي شاعر هڅاند دی
چې طبيعت او طبيعي سکلاوي
پېښې او بدې نوري هم
انځورې کاندې اودادغسي
خان يو لوړ کمال گيل
کيږي دغسي خان ددغه ډول
شعرونو په بيلگه هم داده
ژوندون څه دی يوساغ دی
لوږي
ورکندل دی دنيا بښت
زانيدوله
جبل ژوندون خپل سينگار
ورکول دي
سوژيدل دي ژوندون
خوريدل دي
هغه نه پښتون قام اوډښتو

د پښتو ژبې نوميالي اوونلي
شاعر خان عبدالغني خان
د پښتنو دسترمارز خان
عبدالغفار خان مشرزي دی
غني خان دهغه په سياسي
پيويځي کي روزل شوي
او هم يې دپوهنې ميار په
نوکه په سياسي فعاليتونو کي
برخه اخيستي ده . کلونه
زندانونه يې هم تير کړي دي
دهغه معروف شخصيت د
زانددرانات پالور پسران
هنري پالنه هم ليدلې ده، په
لندن کي يې زده کړې کړي
اور د پوهنې د کورني
اودندله نامتو شخصيتونو

د رڼې ژبي سره يې کچې مڼه
درلوده لکه چې وايي
چې چې مخي ورور پښتون سبي
له درشي
دره هير به ټول بښت
ديجوړيږي
نه واته چې ته خته نه شم تون
که کڅل به کي وانه ورم

او فلسفي شاعر او دلوړو ملي
حماسي او شري خانگي لټاوو
څخه سرچمن و او په آزاد خيالي
کي دلوړې کچې خاوند او له
خوشال ناراهي بيا دنوري
اوقلم او لوړ احسان يوازې
شخصيت بلل کيږي

د ((افغاننامه)) کتاب له چاپه راووت

د ((افغاننامه)) کتاب چې په
دې وروستيو کي د ناغلي
مصطفي عمرزي له خوا
ليکل شوي او د هېواد د يو
شمير ملي ادبي فرهنگي او
سياسي نوميايو فعاليتونه يې
پکي سحل کړي دهغاليونو
او کړنو يوه داسې تذکره ده
چې هرڅه به يې پرې ډول
پکي را غبرگ شوي دي په ر
اودمشاهيرو د فعاليتونو
تسجيل په حقيقت کي د
زاللونکو نسلونو لپاره يوه
الهام کوونکي هنداره ده
ترڅو اوسني نسل د پخوايو
مشاهيرو کارنامې په ژوندي
بڼه پکي وگوري او هغه د
خپلو کړنو سرمشق وگرځوي
وړاندې ولاړشونودمشهورو
شخصيتونو تساربخ ليکل د
يوې بشري ټولني د هويت
پايه او د سوانحو دفترهم
گيلې شو . ځکه تاريخ د بشر
داسې حافظه ده چې د تير
زمانو کړنې او پېښې بيانوي
او د هر چا پړنو او بدو
قصاوت کوي دا يوه
څرگنده خبره ده چې هرڅه
روال لري اوله منځه خي ،
څو يوازې هغه څه چې
روال نه لري او له منځه نه
خي ، تاريخ او د تاريخ پايه ده

محمد شفيق گل اغا شيرزي او
تر څنگ يې د ملي امنيت
پخواني ريس امراغه صالح ،
استاد محمد اسماعيل يون او
لنډه داچې د هېواد له هر قوم
څخه ۲۲ داسې کسان سحل
شوي چې ټول يې لوړ ټوليز
شخصيتونه لري دغه کتاب په څه
باندې سلومخونو کي د
۱۰۰ ټوکو په نړۍ د افغانستان
د شاعرانو او ليکوالانو د ټولني
له خوا په درې ژبه چاپ شوي
دي مور د کتاب ليکوال ناغلي
عمرزي ته دالله ح ته دربار ده
ژوند بقا او په پورتنيو مایلو
کي دلا نونفوق غو سونکي يو
الله ح دي توان ورپه برخه کړي
چې نور ورته کتابونه هم وليکي
د تذکرو لويه کچه داده چې د
عمومي تاريخ ، ادبي تاريخ او
حربي تاريخ لپاره خام مواد
برابروي او هغه کسان چې په
شعر ، ادب ، هنر ، هېوان پالنه او
نورو برخو کي يې خدمتونه
کړي وي ، سحل ولس ته
ورويژنسي او همدوي
پرې وسپاري او يادوي
بي چې په دې اړه يو تاريخ
ليکونکي وايي ، د هېچا کړنې د
ويشو ملتونو له نظره پټي نه
پاتي کېږي ضرور به دهغوي
په کړنو سالم او عادلانه قضاوت
د دوي لمسبانو او کړوسيانو ته
پاتي کېږي

تقديم به عام بانوان افغان
بيگم
سرايگم لگو لرساد کښ ستاوي شرقي را
وازيه لرفسهايت يفتنان بسوي شرقي را
چنان ازبسته ي پامير مغرورانه مسي آبيسي
که دام افکنده باشد بک پلنگ آهوي شرقي را
براي ساحل عشق توشل موج بي تاييم
به نولسي خروشان لنگرک اين آسوي شرقي را
هواي سرجنگل مسي وزدا زمست هاي نو
که وحشي کرده روي شانه ام گيسوي شرقي را
نوليت را مهيا کښ کمان آورده ام آرش
بياتاسر آينه بين ابروي شرقي را
به رسم لاله ، ازداغت ميان شعله مسي سوزم
به آتش مسي کشي معشوقه ي هندوي شرقي را
صدا هاي هروداست مرواريد لجنشد
دهن وانگن چينيم بکد کسي لوه لوي شرقي را
سرايگم لگو ستاوي اول تاکه در قبست
بفرارم شکوه کاسخ تودرتوي شرقي را
خلوريزه
سحرکه وو د نرگس لپه لاند
خاڅکي خاڅکي يې له نرگو خڅڅده
ماويل څه دي سکلي گله وې زاري؟
ده ويل ژوند مې دی يوه خو له خڅڅده

باميان
يو خوا د قدرت جمال
بل خوا دانسان کمال
زه يې لويي کرمه
چار چاپيره نور دی
نه دی باميان نه دی دا
داخو کوه طور دی
دلته د قدرت کمال
دلته د ادم جنون
دواړه په صد شوي وو
خوږ يې که نړي څه افسون
هر خوا چې دي لار نظر
غرورنه ، نه کلونه دي
هرغز دی درياب د رنگ
يو نه په زرگونه دي
بل خوا د ادم ډرؤند
مېڼې او ايمان تمه
هرغز کې نغمې د عشق
هر خوا د جانان فسه
هر يو غارکې پروت خاموش
سار يو ټورونو دی
دا ورک او ويچار جهان
کورمې دنيکونو دی
دي نالا جهان يې
دي ديسون شان يې
دي نياه دوران يې
دي شهد حاناں يې
دي سوي گلشن يې
دي ورک گلستان يې
زه د ربه په سرو وڼو ، زارمه زړ پرمه
زه چې ورته کورمه ، سره لښه سوڅ پرمه

د ابوالقاسم فردوسي شاهنامه پښتو ته را واپړول شوه

داود جنبش
په داسې حال کې چې په هندومه موده
کي تر هرات ورو ورو احوال خپلېدې زړ
کيلومتره ، هاش زابل ، نه رسيدل ، د هغه
مهال امثالانو ته په پام سره شوي نه برسي .
ډاکټر زيري د شاهنامې د افغاني واني په
نړ او د خپل استدلال د بحثونو له پاره د سل
افغان څېړنکي رسا محندي په حواله د
خپل هېواد د هغو ښارونو نومونه يادوي
چې په شاهنامه کې د اتلانو د اوسېدو يا
جنگيدو په نړ او په وازو وازو ياد شوي دي .
لکه کابل (۱۶۵ ځله ، کاندسان) ۱۱۶
ځله ، بلخ ۵۲ ځله ، سبلان چې د زابل او
زابلان له جغرافيه سره سمون خوري
۲۰۰ ځله ، هرات ۱۰۱ ځله ، سمنگان ۸۰
ځله ، نيس ۵ ځله ، شغان ۳ ځله ، کندز
۵ ځله ، غرني ۳ ځله ، د بادغيس دهستان
دقيقې بلخي له خوا شوي ، دقيقې ايله رد
کويچان ۵ ځله ، مروه رود ۳ ځله ،

پښتو شاهنامه ، پر گڼو نړيوالو ژبو تر اوسنيو
نيزې وروسته ، د شاهنامې کساري حماسه
چې د کيسو ډبره برخه يې يو اوسني
افغان پوري اړه لري ، په پای کې پښتو ته
هم را واوښته حکيم ابوالمعتالي فردوسي
طوسي په غزوي دربار کې خپله شاهنامه پر
داسې لوړ دري نظم اناکړه چې لس پېړي
وروسته يې هم ادبي درښت او د لوستونو
تندرې ځای ده . په پښتو کې د دغسې يوه اثر
ځای نه دی امله هم نش او چې نکلونه يې تر
ډېره د دغې ژبې د وپوټکي ولس له سيمې
سره نړ او لري زيارونکي ډاکټر صالح محمد
زيري نه تر ټولو دغه د اثر هېوادني ماهيت
دا حوسله ورکړي چې د عمر په دي
پرمختللي نړ او کي دنومره دروند او پېچلي
لغوي نړ او د خپل ولس د نبي له پاره چمنو
کړي . ډاکټر زيري ټينگار کوي چې په
شاهنامه کې ناغلي ، ايران ، له اوسني ايران
سره چې اصلاً د فارس با پارس خپلمنځي
دي ، توپير لري او ځکه ، شاهنامه يو ايراني
شکار نه ، بلکې تر ټولو لومړی د افغانانو
پرتمن اثر او يا نو د يوني سيمي د خټکو گڼو
فولکلوري مال دي ، پښتو شاهنامه د سريزي
په گڼون ۲۲۲ مخه شوي او د اصلي متن په
نويز مشوره ده متن د نړۍ د ، لوږي باچا
، له نکلره را پيلېږي او پر پارس د اسلامي
نیکرو له بريد او د ساماني واکمن په نښته او
وړل کېدو پای ته رسېږي . دا متن محلي د
شاهنامې له نظم څخه نه دی راووتې ، بلکې
نښت يې د هغې مشوره فارسي بڼه جوړوي
چې په ايران کې د محوي کاشاني په زيار
چمنو شوي ده . له دې امله د ټکو او
خپلومونو په انتخاب کې ډاکټر زيري هماغه
د اغلي کاشاني بڼه معيار لولي او پر هغې يې
نه کړي چې بايي په ځينو برخو کې نه

د فردوسي شاهنامه
(پښتو ژباړه)
ډاکټر صالح محمد زيري
۱۳۹۲ ل

باميان ۱ ځله ، او کندهار ۱ ځله (د
شاهنامې د کيسو سکي بلکې چې د
واقفيت او تخیل يوه گڼوله ده او پر
لغوي او تاريخي دواړو پېرونو پوري اړه
مومي ، په پښتو نظم او نثر دواړو کې ښه
پخه مخينه لري . د دغه ډول نظمونو او
پرمونو مينه وال تر دا وروستيو پوري په
حجرو او ديرو کې راټولېدل او تر ناوڅنه
يې خپل ښارونه پرې تودول پر دغسې
شتمني ادبي پانکې د شاهنامې په څېر د يوه
نومللي او دزنده لار وړ زياتول د زمانې
غوښتنه وه دغې غوښتنې نه ډاکټر زيري
خورا وړ ځواب وليکي دي

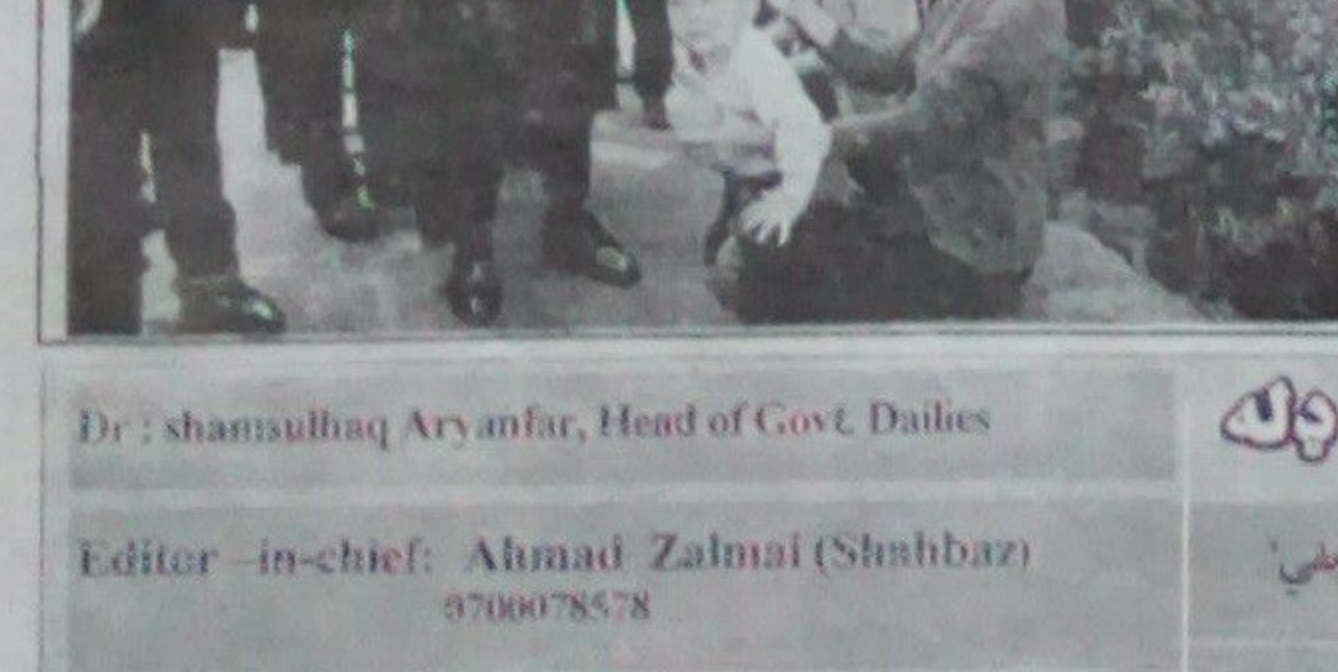
فردوسي دغه زرينه هم
وسل او پخپله يې ورته
ډېرې ښېبه زړه نور وليکل
او د ژوند خوږي لسيزي
يې پرې واړولي . د دقيقې
پښتو د زردنسي دښ د
سنيي او هڅونې له پاره
او د نکل کړونو نه يې هم
يوازي د امو سين اوخوا
سييې او د اوسني
افغانستان حوبي ولايتونه
و . په داسې حال کې چې
د فردوسي نکل غزبري او
آن تر رومه ، غالباً اوسني
سوريه او ترکيه ، فارس او
آن چين او هند رانغاړي . خو دلته هم له
دې امله چې دربار غزني دي ، د نکلونو
اصلي جغرافيه د اوسني افغانستان شاوخوا
پاڼي . صالح محمد زيري پر همدې بنسټ
له هغو کتابو سره چې د شاهنامې اصلي
ښارونه ، د افغانستان له ټولو ښېر ټولې ، په
بحث کېږي .
د بيلگې په توگه ، دي د شاهنامې د لوي اتل
رستم واده نه په اشاره کې چې لوي يې د
خسرگني په بدرکه له کابله زابل ته ورسول
شوه ، لیکي : په يوه اوونۍ کې له کابله پر
غزلي تر زابله د ورا رسول چې څه کم پنځه
سوه کيلومتره کېږي ، له منځه لري له ده ،

هېواد ورځپاڼه د ۱۳۹۲ لمریز کال لپاره گډون کوونکي مني

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists names like 'د لویو شرنو، انجوانو او موسو' and amounts like '۲۰۰۰ افغانی'.

حامد کرزي د چین د ولسي له تاریخي ښاره لیدنه وکړه

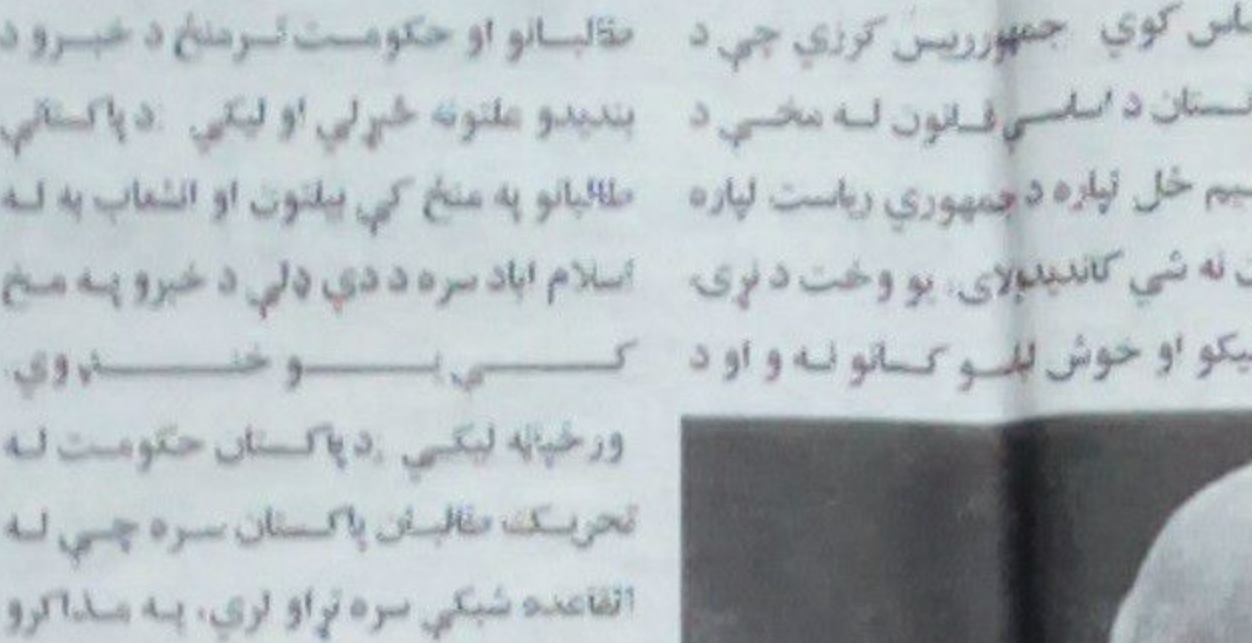
حامد کرزي چين له د خپل سفر په فریښه ورځ د ده هېواد د ولسي له ښاره لیدنه وکړه. جمهوریس او عراقي پلاوي له یې د ولسي ولایت د والی میرمن هونگ لیکن او نورو چارواکو له خوا لود حرکتی وویل شو.

د وړخپاڼې د وېش خانگه
۰۷۰۷۹۶۰۱۷۱
۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷
چاپځای د آزادۍ مطبعه

د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل

امریکا چاپ، لاس انجلس ټایمز ورځپاڼې د جمهوریس کرزي د واکمنۍ د میراث او وال سټریټ ژورنال ورځپاڼې د پاکستانی طالبانو او حکومت ترمنځ د خبرو په اړه مقالې خپري کړي دي.

د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل.

د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل.

د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل.

د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل.

د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل.

د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل.

د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل. د وخت په تېرېدو سره له اوږدو د بار کمېدل.

له پوتین سره د حامد کرزي د لیدني اهمیت

د افغانستان جمهوریس د چین په ښاغلي ویلادیمیر پوتین سره وو چې شاتګای کې د آسیایي هېوادونو ترمنځ دغه ملاقات ډېر مهم دي او په دې کې د متقابلو همکاریو او اعتماد جوړولو د دواړو هېوادونو د همکاریو په اړه او

سازمان د مشرانو د غونډې په درشل کې د خپو نورو مسایلو په هکله خبرې د روسیې له جمهوریس سره وکتل شوې. د افغانستان جمهوریس په افغان چارواکي دغه غونډه مهمه گڼي د داسې مهال د روسیې له ولسمشر سره کرزي لیدنه مهمه ده او د هغې په ترڅ کې د دواړو هېوادونو د اړیکو او یو شوي دي افغانستان د هغو څو لړسیمه ییزو مسایلو په هکله خبرې وشوې. د دې ترڅنګ جمهوریس مسکو له خوا له روسیې سره د کریمیا د حامد کرزي د دغه څلور ورځني سفر په ترڅ کې د خپو هېوادونو له مشرانو سره هم گوري. د ډېرو مهمو ملاقاتونو څخه د ښاغلي جمهوریس حامد کرزي ملاقات د روسیې د جمهوریس سرانو او د عراق له صدراعظم

د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې. د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې. د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې.

د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې. د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې. د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې.

د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې. د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې. د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې.

د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې. د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې. د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې.

د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې. د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې. د کورنیو پانګوالو د را جذبولو هڅې.

Dr: shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies
Editor-in-chief: Alomad Zalmal (Shahbaz)
Deputy: Shah Wali "Qarar"
د وړخپاڼې د وېش خانگه

د وړخپاڼې ریس: ډاکټر شمس الحی آریان فر
امیر او مسوول مدیر: احمد زلمی شهباز
مورسینال: شاولي فرار
سرپرست مسوول سکرتر: شير محمد نظري

په ننگرهار کې طالبانو ته د سر
کړې ده په همدې حال کې سیمه ییزو موولین وایي چې په دغو عملیاتو کې پوځیانو د سیمیاویدونکو ته زیان نه دي اوسنی دنگرهار ولاست داسې پیلې
د ولایتي شوراگانو د ټاکنو لومړنۍ پایلې
نور وایي، د ټکنونو څپل به په ټاکلي وخت سر سره شي او وروستی پایلې به پرته له څېبه اعلان شي.

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English